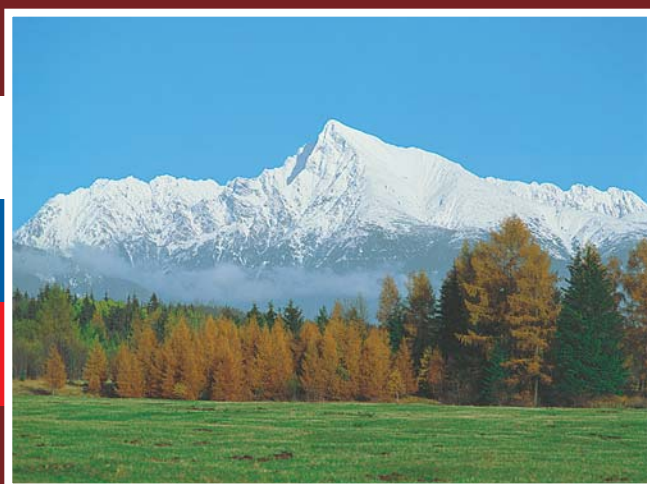

**Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2007**

**Slovenská agentúra
životného prostredia**

Environmentálnou značkou je značka, ktorou sa na základe overenia postupom ustanoveným zákonom osvedčuje, že príslušný výrobok spĺňa nadštandardné požiadavky z hľadiska ochrany životného prostredia oproti iným výrobkom z tej istej skupiny výrobkov.

§ 2 ods. 2 zákona č. 469/2002 Z.z.
o environmentálnom označovaní výrobkov

STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

• ENVIRONMENTÁLNE PRÁVO

V Zbierke zákonov SR bolo v roku 2007 uverejnených: 10 zákonov, 7 vyhlášok MŽP SR a 1 oznámenie o vydaní výnosu MŽP SR.

• Zákony

- Zákon č. 117/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 572/2004 Z.z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 733/2004 Z.z.
- Zákon č. 203/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 478/2002 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 217/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 469/2002 Z.z. o environmentálnom označovaní výrobkov
- Zákon č. 276/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde
- Zákon č. 332/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami
- Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 452/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 15/2005 Z.z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 672/2006 Z.z.
- Zákon č. 454/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 529/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší)
- Zákon č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon)

• Vyhlášky MŽP SR

- Vyhláška MŽP SR č. 227/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 125/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spracúvaní starých vozidiel a o niektorých požiadavkách na výrobu vozidiel
- Vyhláška MŽP SR č. 313/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 208/2005 Z.z. o nakladaní s elektrozariadeniami a s elektroodpadom
- Vyhláška MŽP SR č. 351/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 705/2002 Z.z. o kvalite ovzdušia
- Vyhláška MŽP SR č. 411/2007 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 205/2004 Z.z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MŽP SR č. 457/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška 409/2003 Z.z., ktorou sa ustanovujú emisné limity, technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov a ich zariadení, v ktorých sa používajú organické rozpúšťadlá v znení vyhlášky č. 132/2006 Z.z.
- Vyhláška MŽP SR č. 631/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok v znení neskorších predpisov

- Vyhláška MŽP SR č. 638/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

• Oznámenie MŽP SR

- Oznámenie MŽP SR č. 178/2007 Z.z. z 20. marca 2007 o vydani výnosu č. 1/2007, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR zo 16. novembra 2005 č. 5/2005 o poskytovaní dotácií obciam na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy starostlivosti o životné prostredie

Hodnotenie vplyvov na životné prostredie je komplexné zistenie, opísanie a vyhodnotenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie.

§ 3 písm. b/ zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

• POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V roku 2007 bolo na MŽP SR v rámci procesu EIA posudzovaných celkom 236 stavieb, zariadení a ostatných činností. Ide o činnosti, kde prebiehal proces povinného hodnotenia, ktorý je ukončený vydaním záverečného stanoviska podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v prípade procesov posudzovania začatých pred 1. 2. 2006 aj podľa zákona NR SR č.127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V roku 2007 bolo na MŽP SR vydaných 176 záverečných stanovísk. MŽP SR ďalej posudzovalo v rámci procesu SEA strategické dokumenty, ktoré môžu mať závažný vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a strategické dokumenty s celoštátnym dosahom. V hodnotenom období bolo posúdených celkom 18 strategických dokumentov. Posudzovanie strategických dokumentov podľa § 4 a § 7 zákona č. 24/2006 Z. z. a navrhovaných činností podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. (zistovacie konanie) vykonávali aj obvodné a krajské úrady životného prostredia. Počty posúdených strategických dokumentov a navrhovaných činností sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 261. Výsledky procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni MŽP SR

Počet posudzovaných stavieb a činností na MŽP SR - EIA	236
Počet vydaných záverečných stanovísk	176
Počet posudzovaných návrhov strategických dokumentov - SEA	18

Zdroj: MŽP SR

Tabuľka 262. Výsledky procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni úradov životného prostredia

Počet rozhodnutí vydaných KÚ ŽP a OÚ ŽP - EIA	428
Počet posudzovaných návrhov strategických dokumentov - SEA	79

Zdroj: MŽP SR

Vedenie centrálnej evidencie všetkých posúdených strategických dokumentov a navrhovaných činností (v elektronickej podobe) zabezpečuje MŽP SR v spolupráci so SAŽP prostredníctvom Informačného systému pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie v SR. Je určený pre potreby orgánov štátnej správy, ako aj pre širokú verejnosť. Všetky dostupné informácie sú zverejňované na stránke <http://eia.enviroportal.sk/>.

Kompletné dokumentácie (v listinnom vyhotovení) z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vykonané a ukončené MŽP SR od roku 1994 do konca roku 2004 sú archivované v Dokumentačnom centre EIA na SAŽP, od 1.1.2005 do konca roku 2007 na MŽP SR. Informácie z dokumentácií poskytuje na základe žiadosti SAŽP a MŽP SR.

Dokumentácie procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vykonávané krajskými úradmi životného prostredia a obvodnými úradmi životného prostredia sú archivované na príslušných úradoch, ktoré proces posudzovania vykonali.

Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania je súbor opatrení zameraných na prevenciu znečisťovania, na znižovanie emisií do ovzdušia, vody a pôdy, na obmedzovanie vzniku odpadu a na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu s cieľom dosiahnuť vysokú celkovú úroveň ochrany životného prostredia.

§ 2 ods.1 zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia

• INTEGROVANÁ PREVENCIA A KONTROLA ZNEČIŠŤOVANIA

Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia (IPKZ) predstavuje nový prístup k ochrane životného prostredia s cieľom zabezpečiť integrovanú prevenciu a kontrolu znečisťovania životného prostredia pochádzajúceho z rozhodujúcich zdrojov znečisťovania zavádzajúcim súbor opatrení zameraných na prevenciu znečisťovania, na znižovanie emisií do ovzdušia, vody a pôdy, na obmedzovanie vzniku odpadu a na jeho zhodnocovanie a zneškodňovanie a následné dosiahnutie celkového zlepšenia úrovne ochrany životného prostredia.

Problematika IPKZ bola transponovaná do právneho poriadku SR a implementovaná prostredníctvom zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“).

V marci 2008 nadobudla účinnosť vyhláška MŽP SR č. 63/2008 Z. z., ktorou sa mení vyhláška 391/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o IPKZ, ktorá upravuje spôsob a formu získania osvedčenia o odbornej spôsobilosti na poskytovanie odborného poradenstva v oblasti IPKZ. Vyhláška tiež vymedzuje údaje, ktoré sú prevádzkovatelia prevádzok spadajúcich pod režim IPKZ povinní každoročne k 15. februáru zisťovať a oznamovať do integrovaného registra informačného systému.

IPKZ sa vzťahuje na znečisťovanie spôsobované priemyselnými činnosťami uvedenými v prílohe č. 1 zákona o IPKZ (energetika, výroba a spracovanie kovov, spracovanie nerastov, chemický priemysel, nakladanie s odpadmi a ostatné činnosti, ako sú napr. výroba celulózy a papiera atď.)

Správnym orgánom v procese integrovaného povoľovania a vydávania integrovaných povolení je SIŽP. Do 31.12.2007 bolo vydaných 510 platných integrovaných povolení pre existujúce a nové prevádzky.

Na zabezpečenie komplexného zberu údajov a informácií o IPKZ je zriadený informačný systém integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania (<http://www.enviro.gov.sk>), ktorý obsahuje: Register prevádzkovateľov a IPKZ prevádzok, Register vydaných integrovaných povolení, Integrovaný register informačného systému (IRIS), Register noriem kvality životného prostredia, Register BAT a BREFs, Register oprávnených osôb.

V januári 2006 vstúpilo do platnosti nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) 166/2006 o zriadení európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok (European Pollutant Release and Transfer Register E-PRTR), ktorý nahradí a rozšíri doteraz platný Európsky register emisií znečisťujúcich látok (European Pollutant Emission Register – EPER). Prvá oznamovacia povinnosť v zmysle požiadaviek E-PRTR je za kalendárny rok 2007.

Environmentálna škoda je škoda na

- chránených druhoch a chránených biotopoch, ktorá má závažné nepriaznivé účinky na dosahovanie alebo udržiavanie priaznivého stavu ochrany chránených druhov a chránených biotopov, s výnimkou už skôr identifikovaných nepriaznivých účinkov vzniknutých následkom konania prevádzkovateľa, na ktoré bol výslovne oprávnený v súlade s osobitným predpisom
- vode, ktorá má závažné nepriaznivé účinky na ekologický, chemický alebo kvantitatívny stav vôd alebo na ekologický potenciál vôd, s výnimkou nepriaznivých účinkov ustanovených v osobitnom predpise, alebo
- pôde spočívajúca v znečistení pôdy predstavujúcom závažné riziko nepriaznivých účinkov na zdravie v dôsledku priameho alebo nepriameho zavedenia látok, prípravkov, organizmov alebo mikroorganizmov na pôdu, do pôdy alebo pod jej povrch.

zákon č. 359/2007 Z.z.

• PREVENCIA A NÁPRAVA ENVIRONMENTÁLNYCH ŠKÔD

V roku 2007 SR transponovala do svojho právneho poriadku smernicu Európskeho parlamentu a Rady číslo 2004/35/ES o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (ďalej len „smernica“) prostredníctvom **zákona č. 359/2007 Z.z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

V súčasnosti sa v EÚ nachádza veľa kontaminovaných miest, ktoré predstavujú závažné zdravotné riziká a v posledných desaťročiach sa dramaticky zrýchlila strata biodiverzity. Nečinnosť by mohla mať za následok väčšiu kontamináciu miest a väčšie straty biodiverzity v budúcnosti. Prevencia a odstraňovanie environmentálnych škôd v maximálnom možnom rozsahu prispieva k implementácii cieľov a zásad environmentálnej politiky spoločenstva, ako je uvedené v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva.

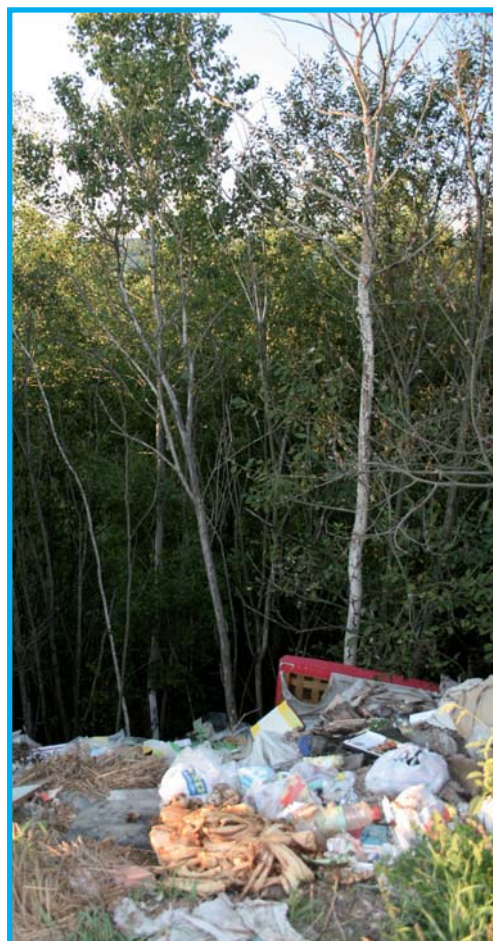
Prevencia a odstraňovanie environmentálnych škôd by sa mali implementovať prostredníctvom zásady „**znečisťovateľ platí**“ v súlade so zásadou trvalo udržateľného rozvoja. Základnou zásadou smernice, ktorá sa preberá aj do zákona, je, aby sa prevádzkovateľ, ktorého činnosť environmentálnu škodu spôsobila alebo predstavuje bezprostrednú hrozbu vzniku takejto škody, považoval za finančne zodpovedného, a to s cieľom donútiť prevádzkovateľov, aby prijali a vykonali opatrenia a vypracovali postupy na minimalizáciu environmentálnych škôd, čím sa riziko ich finančnej zodpovednosti zúži.

Environmentálnou škodou podľa tohto zákona nie je akékoľvek poškodenie životného prostredia, ale len **škoda na chránených druhoch a biotopoch, na vode a na pôde**. Za škodu sa však považuje akákoľvek nepriaznivá zmena niektorého z uvedených prírodných zdrojov nezávisle od toho, či bola spôsobená porušením právnych predpisov alebo konaním v súlade s právnymi predpismi. Zodpovednosť za túto environmentálnu škodu majú prevádzkovatelia vykonávajúci pracovné činnosti taxatívne vymenované v zákone – v týchto prípadoch ide o objektívnu zodpovednosť a prevádzkovatelia vykonávajúci pracovné činnosti iné – tu ide o subjektívnu zodpovednosť, ktorá sa týka len škody na chránených druhoch a biotopoch.

Prevádzkovatelia sú podľa zákona povinní predchádzať hrozbe vzniku environmentálnej škody prijatím a vykonaním preventívnych opatrení a v prípade vzniku environmentálnej škody budú povinní prijať a vykonať nápravné opatrenia.

Do praxe bol zavedený Informačný systém prevencie a nápravy environmentálnych škôd

- www.enviroportal.sk/environmentalne-skody/

Závažnou priemyselnou haváriou je udalosť, ako je najmä nadmerná emisia, požiar alebo výbuch s prítomnosťou jednej alebo viacerých vybraných nebezpečných látok, vyplývajúca z nekontrolovateľného vývoja v prevádzke ktoréhokoľvek z podnikov, na ktoré sa vzťahuje tento zákon a ktorá vedie bezprostredne alebo následne k vážnemu poškodeniu alebo ohrozeniu života alebo zdravia ľudí, životného prostredia alebo majetku v rámci podniku alebo mimo neho.

§ 2 písm. h) zákon č. 261/2002 Z.z.

• PREVENCIA ZÁVAŽNÝCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ

• Prevenciu závažných priemyselných havárií upravujú tieto predpisy:

- zákon č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o haváriách),
- vyhláška č. 489/2002 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vyhláška č. 490/2002 Z.z. o bezpečnostnej správe a o havarijnom pláne v znení neskorších predpisov.

Neočakávané, náhle mimoriadne udalosti, najmä veľké úniky nebezpečných látok, požiare a výbuchy, ktoré môžu byť najmä v chemickom priemysle výsledkom mimoriadnych príčin alebo nezvládnutých výrobných postupov, predstavujú vážne ohrozenie nielen pracovníkov vlastného prevádzkového zariadenia, ale aj verejnosti a životného prostredia. Základnú a nenahraditeľnú úlohu v boji proti výskytu takýchto udalostí má predovšetkým kvalifikovaná prevencia.

Komplexný program prevencie a pripravenosti na havárie rieši **zákon č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o haváriách“)**. Zákon plne transponuje jednu z kľúčových smerníc Európskej únie v oblasti priemyselného znečistenia a manažmentu rizík - smernica 96/82/ES o kontrole veľkých havarijných nebezpečenstiev zahŕňajúcich nebezpečné látky, tzv. smernica SEVESO II.

Zákon o haváriách rozdeľuje podniky podľa celkového množstva vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku na **kategóriu A a kategóriu B (tzv. SEVESO podniky)**.

Medzi základné povinnosti prevádzkovateľov podnikov, v ktorých sa nachádzajú vybrané nebezpečné látky patrí:

- preveriť celkové množstvo vybraných nebezpečných látok v podniku a následne zaradiť podnik do príslušnej kategórie,
- podať oznámenie o zaradení podniku na príslušný OÚ ŽP.

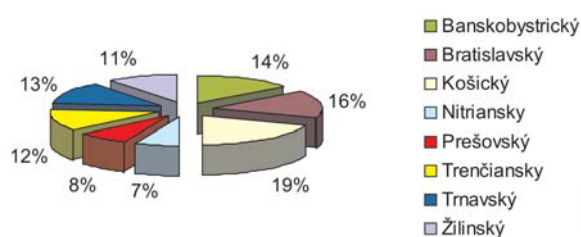
Podniky zaradené do príslušnej kategórie musia:

- ustanoviť odborne spôsobilú osobu,
- vypracovať program prevencie závažných priemyselných havárií a zaviesť bezpečnostný riadiaci systém,
- vypracovať hodnotenie rizika a bezpečnostnú správu,
- vypracovať havarijný plán,
- informovať verejnosť,
- zabezpečiť záchrannú službu,
- uzatvoriť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu,
- predložiť podklady na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva.

Do praxe bol zavedený **Informačný systém prevencie závažných priemyselných havárií** pre verejnosť a autorizovaná verzia pre kompetentné orgány: <http://enviroportal.sk/seveso/informacny-system.php>

V súčasnosti pod zákon spadá **37 podnikov kategórie A a 39 podnikov kategórie B**.

Graf 262. Podiel SEVESO podnikov v SR podľa krajov

Zdroj: MŽP SR

V zozname odborne spôsobilých osôb bolo v roku 2006 zapísaných **219 špecialistov na prevenciu závažných priemyselných havárií a 29 havarijných technikov**. V zozname autorizovaných osôb bolo v roku 2006 zapísaných 34 subjektov.

V rokoch **2003-2007** bolo na MŽP SR oznámených **18 bezprostredných hrozieb závažných priemyselných havárií a 3 závažné priemyselné havárie**. Informácie o závažných priemyselných haváriách boli poskytnuté do JRC EC v Ispre a sú uložené v databáze MARS (Major Accident Reporting System). V tejto databáze sú zhromaždené informácie o závažných priemyselných haváriách v EÚ.

Tabuľka 263. Prehľad oznámených udalostí

	2003	2004	2005	2006	2007
Bezprostredná hrozba závažnej priemyselnej havárie	7	4	1	1	5
Závažná priemyselná havária	0	0	2	1	0

Zdroj: MŽP SR

Genetické technológie sú činnosti genetického inžinierstva a modernej biotechnológie, ktorými sa vytvárajú a používajú živé geneticky modifikované organizmy vrátane mikroorganizmov.

Geneticky modifikovaný organizmus je organizmus, ktorého genetický materiál bol zmenený spôsobom, ktorý sa prirodzene pri pohlavnom rozmnožovaní a prirodzenej rekombinácii nevyskytuje.

§ 2 ods.1 a § 4 ods.1 zákona č. 151/2002 Z.z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov.

• GENETICKÉ TECHNOLOGIE A GENETICKY MODIFIKOVANÉ ORGANIZMY

Problematika používania genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov (GMO) je v právnom poriadku SR upravená zákonom č. 151/2002 Z.z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení zákona č. 587/2004 Z.z. a zákona č. 77/2005 Z.z. (ďalej len „zákon o GMO“) a vykonávacou vyhláškou MŽP SR č. 399/2005 Z.z. v znení vyhlášky č. 312/2007 Z.z..

V zmysle zákona o GMO je možné používať genetické technológie a geneticky modifikované organizmy tromi spôsobmi:

1. v uzavretých priestoroch (zariadeniach),
2. zámerným uvoľnením, a to:
  - 2.1. zavádzaním do životného prostredia,
  - 2.2. uvedením na trh.

• Používanie genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v uzavretých priestoroch

Uzavretými priestormi sú laboratória, skleníky, pestovateľské miestnosti a iné uzavreté miestnosti, v ktorých sú GMO umiestnené a v ktorých sa používajú genetické technológie. Spoločným znakom všetkých typov zariadení je, že použitím ochranných opatrení znemožňujú únik GMO a tým zabráňujú kontaktu s obyvateľstvom a životným prostredím.

Plánované používanie genetických technológií a GMO v uzavretých priestoroch sa zatrieďuje do štyroch rizikových tried (ďalej „RT“), pričom RT 1 predstavuje žiadne alebo len zanedbateľné riziko, RT 2 malé riziko, RT 3 stredne veľké riziko a RT 4 veľké riziko.

Na základe prijatých žiadostí a ohlásení MŽP SR v roku 2007 zapísalo do registra zariadení 39 zariadení, vydalo 16 zariadeniam súhlas na ich prvé použitie a 3 zariadeniam súhlas na začatie činnosti v RT 2. MŽP SR nemalo námietky voči začatiu činnosti v RT 1 v 78 zariadeniach. Žiadosť o vydanie súhlasu na začatie činnosti zatriedenej do RT 3 a 4 MŽP SR doteraz neobdržalo.

• Zámerné uvoľňovanie

Zámerné uvoľňovanie je cieľené zavádzanie GMO alebo kombinácie GMO bez použitia ochranných opatrení do životného prostredia (pokusy) podľa prílohy B smernice 2001/18/ES Európskeho parlamentu a Rady alebo ich sprístupňovanie tretím osobám v podobe výrobkov na trh podľa prílohy C tejto smernice.

V roku 2007 vydalo MŽP SR 1 súhlas na pokusné pestovanie geneticky modifikovanej kukurice.

• Komisia pre biologickú bezpečnosť

Odborným poradným orgánom MŽP SR v oblasti biologickej bezpečnosti je Komisia pre biologickú bezpečnosť (ďalej len „komisia“). Skladá sa z expertov zo širokého spektra odborníkov z vedeckých a iných odborných kruhov, štátnych úradníkov menovaných za jednotlivé zainteresované rezorty, zástupcov verejnosti z radov používateľov (výrobcov, dovozcov, obchodníkov a pod.) a občanov. S komisiou spolupracuje Zbor expertov.

V roku 2007 komisia rokovala 15-krát. Komisia sa vyjadrovala k ohláseniam prijatým v EÚ, k návrhom na vydanie súhlasov na prvé použitie zariadení na genetické technológie a k ohláseniam začatia činnosti v zariadeniach.

Tabuľka 264. Zoznam používateľov s uvedením počtu zaregistrovaných zariadení k 31. 12. 2007

Žiadateľ	Počet zariadení
Biotika, a.s., Slovenská Ľupča 566	32
Fermas, Slovenská Ľupča 938	13
Neuroimunologický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, Bratislava	12
Slovenská technická univerzita, Radlinského 9, Bratislava	6
Slovenské centrum poľnohospodárskeho výskumu, Hlohovská 2, Nitra	50
Štátny veterinárny a potravinový ústav, Botanická 16, Bratislava	1
Univerzita Komenského, Prírodovedecká fakulta, Mlynská dolina 1, Bratislava	52
Univerzita veterinárskeho lekárstva, Pracovisko analýzy DNA, Komenského 73, Košice	2
Univerzita veterinárskeho lekárstva, Laboratórium biomedicínskej mikrobiológie a imunológie, Komenského 73, Košice	2
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šrobárova 2, Košice	35
Ústav biochémie a genetiky živočíchov SAV, Moyzesova 61, Ivanka pri Dunaji	5
Ústav experimentálnej onkológie SAV, Vlárka 7, Bratislava	15
Ústav experimentálnej endokrinológie SAV, Vlárka 3, Bratislava	11
Ústav fyziológie hospodárskych zvierat SAV, Šoltésova 4-6, Košice	1
Ústav genetiky a biotechnológie rastlín SAV, Akademická 2, Nitra	7
Ústav molekulárnej biológie SAV, Dúbravská cesta 21, Bratislava	64
Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV, Vlárka 5, Bratislava	6
Virologický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, Bratislava	36
Výskumný a šľachtiteľský ústav zemiakársky, a.s., Popradská 518, Veľká Lomnica	2

Zdroj: MŽP SR

Environmentálnou značkou je značka, ktorou sa na základe overenia postupom ustanoveným zákonom osvedčuje, že príslušný výrobok spĺňa nadštandardné požiadavky z hľadiska ochrany životného prostredia oproti iným výrobkom z tej istej skupiny výrobkov.

§ 2 ods. 2 zákona č. 469/2002 Z.z.
o environmentálnom označovaní výrobkov

• ENVIRONMENTÁLNE HODNOTENIE A OZNAČOVANIE PRODUKTOV

Environmentálne označovanie produktov je jedným z dobrovoľných nástrojov starostlivosti o životné prostredie. Podmienky a postup pri udeľovaní a používaní národnej značky „Environmentálne vhodný produkt“ (EVP) ako aj environmentálnej značky Európskeho spoločenstva „Európsky kvet“ sú upravené zákonom č. 469/2002 Z.z. o environmentálnom označovaní produktov v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 258/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o environmentálnom označovaní produktov.

S cieľom zabezpečiť znižovanie negatívnych vplyvov výrobkov na životné prostredie bol v roku 2004 prijatý Program environmentálneho označovania produktov na roky 2004 - 2008. Program nadväzuje na Národný program environmentálneho hodnotenia a označovania výrobkov v SR, schválený uznesením vlády SR č. 97/1996.

Zámerom programu je zabezpečiť cestou uplatňovania ďalších výberových environmentálnych kritérií priemet tvorby a ochrany životného prostredia do výrobkovej politiky, integrujúcej sociálne a ekonomické kritériá, technické, technologické a bezpečnostné kritériá, zohľadňujúce princípy trvalej udržateľnosti výrobkov. Program sa orientuje na zavedenie diferenciácie produktov z hľadiska existujúceho systému environmentálnych indikátorov ovplyvňujúcich čerpanie obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov, minimalizáciu spotreby energií pri výrobe, prevádzkovaní a spotrebe výrobkov, zabezpečujúcich minimalizáciu negatívnych vplyvov výrobkov na životné prostredie a zdravie obyvateľov počas ich celého životného cyklu a recykláciu ich opätovne využiteľných častí respektíve komponentov.

Tabuľka 265. Prehľad výnosov MŽP SR, ktorou sa ustanovujú osobitné podmienky na udelenie národnej značky

Skupina	Číslo Výnosu MŽP SR
Nepálené murovacie materiály	1/2004
Drôtovo-kamenné konštrukcie	2/2004
Dosky na báze dreva	1/2005
Náterové látky	2/2005
Prostriedky na zimnú údržbu	3/2005
Stavebné stroje na zemné práce	4/2005
Mleté vápence	1/2006
Oceľové smaltované vane a sprchovacie misy	2/2006
Elektrické automatické práčky pre domácnosť	3/2006
Lepidlá a tmely	4/2006
Kvapalné detergenty	5/2006
Textilné výrobky	6/2006
Cementy	7/2006
Mazacie oleje	8/2006
Vykurovacie kotly na plynne palivá vybavené horákom s ventilátorom a atmosférickým horákom	9/2006

Zdroj: SAŽP

Základným technickým dokumentom Národného programu environmentálneho hodnotenia a označovania produktov v SR, prostredníctvom ktorého sa vykonáva overovanie zhody výrobku so základným špecifickými environmentálnymi požiadavkami s cieľom získať národnú environmentálnu značku (EVP), sú smernice NPEHOV. Pre ďalší rozvoj uplatňovania environmentálne vhodných produktov boli prijaté výnosy MŽP SR, ktorými sa stanovujú osobitné podmienky pre vybrané produktové skupiny.

V roku 2007 bolo národnou environmentálnou značkou „EVP“ ocenených 13 produktov. Celkom od roku 1997 bolo národnou environmentálnou značkou „EVP“ ocenených 144 produktov.

Zákomom č. 217/2007 Z.z. z 29. marca 2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 469/2002 Z.z. o environmentálnom označovaní výrobkov v znení zákona č. 587/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. júna 2007 sa slovo „výrobok“ vo všetkých tvaroch v celom texte zákona vrátane jeho príloh a v právnych predpisoch vydaných na jeho vykonanie nahrádza slovom „produkt“ v príslušnom tvare.

Tabuľka 266. Prehľad platných smerníc

Skupina	Číslo smernice
Biodegradovateľné plastové obalové materiály	0013/2003
Pracie prostriedky na textilie	0014/2003
Hygienický tissue papier a výrobky z neho	0022/2003
Adsorbenty	0025/2006
Radiálne plášte pre osobné automobily	0026/2006

Zdroj: SAŽP

Základným technickým dokumentom Národného programu environmentálneho hodnotenia a označovania výrobkov v SR, prostredníctvom ktorého sa vykonáva overovanie zhody výrobku so základnými a špecifickými environmentálnymi požiadavkami s cieľom získať národnú environmentálnu značku (EVV) sú smernice.

Tabuľka 267. výrobky, ktoré majú právo používať značku „ENVIRONMENTÁLNE VHODNÝ VÝROBOK/PRODUKT„

Názov výrobku / držiteľ značky	Číslo smernice / výnosu	Doba platnosti
Tento Eko hygienické vreckovky vyrobené zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0022/2003	2005 - 2008
Tento de luxe toaletný papier vyrobený zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0022/2003	2005 - 2008
Tento Economy toaletný papier vyrobený zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0002 0022/2003	1998 - 2001 2001 - 2004 2005 - 2008
Tento Standard toaletný papier vyrobený zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0002 0022/2003	1998 - 2001 2001 - 2004 2005 - 2008
Tento Butterfly toaletný papier vyrobený zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0002 0022/2003	1998 - 2001 2001 - 2004 2005 - 2008
Tento Butterfly XXL toaletný papier vyrobený zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0022/2003	2005 - 2008
Tento Maxi toaletný papier vyrobený zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0002 0022/2003	1998 - 2001 2001 - 2004 2005 - 2008
Tento Standard kuchynské utierky vyrobené zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0022/2003	2005 - 2008
Tento Twins kuchynské utierky vyrobené zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0022/2003	2005 - 2008
Tento Promo kuchynské utierky vyrobené zo 100 % recyklovaného papiera Tento, a.s. Žilina	0022/2003	2005 - 2008
Ekocell Agro veľmi jemne mletý vápenec na úpravu pôdy Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s.	0018/2002 0024/2005	2002 - 2005 2005 - 2008
Ekocell Víta 7 veľmi jemne mletý vápenec na stavebné účely Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s.	0018/2002 0024/2005	2002 - 2005 2005 - 2008
Ekocell Víta 8 veľmi jemne mletý vápenec na stavebné účely Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s.	0018/2002 0024/2005	2002 - 2005 2005 - 2008
Ekocell Víta 11 veľmi jemne mletý vápenec na stavebné účely Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s.	0018/2002 0024/2005	2002 - 2005 2005 - 2008
Ekocell Bio MV veľmi jemne mletý vápenec na odsírenie Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s.	0018/2002 0024/2005	2002 - 2005 2005 - 2008
Ekocell Bio FK veľmi jemne mletý vápenec na odsírenie Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s.	0018/2002 0024/2005	2002 - 2005 2005 - 2008
Univerzálny adsorpčný materiál E1000 Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Univerzálny adsorpčný materiál E348U Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Univerzálny adsorpčný materiál EU500 Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Univerzálny adsorpčný materiál E1500 Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009

Univerzálny adsorpčný materiál E1500S Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Univerzálny adsorpčný materiál EM36 Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Univerzálny adsorpčný materiál GL150 Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál E150M Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál E150SM Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál E100M Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál E810 Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál E810B Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál E10P Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál E348P Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál E25 Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
Hydrofóbný adsorpčný materiál Spagetex Johan ENVIRO, s.r.o. Bratislava	0021/2002	2003 - 2006 2006 - 2009
BLOCK-SK drôtovo-kamenná stavebná konštrukcia COMPAG SK s.r.o. Bratislava	2/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSi 30/20 DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSs 30/15n obvodová zateplená tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSs 30/12n obvodová zateplená tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSs 37,5/14n nízkoenergetická hrubostenná tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSs 37,5/12n nízkoenergetická hrubostenná tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DMs 15/9 nízkoenergetická hrubostenná tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol preklad 30/15 hotový preklad DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol preklad 37,5/14 hotový preklad DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol roletový preklad DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSi 25/13 k protihluková tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSi 30/13 k protihluková tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSi 25/13 N protihluková tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSi 25/13-Haag protihluková tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol DSi 30/13 N protihluková tvarovka DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008
Drevobetónová tvarovka Durisol LSA 950/250/120 protihlukový absorbér DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	1/2004	2005 - 2008

SORBEUM M hydrofóbny adsorpčný materiál H2Energy, s.r.o. Bratislava	0025/2006	2006 - 2009
SORBEUM H hydrofóbny adsorpčný materiál H2Energy, s.r.o. Bratislava	0025/2006	2006 - 2009
Bramac Alpská škridla Protector BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac Alpská škridla klasik Protector BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac Moravská škridla plus BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac Moravská škridla BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac Zoborská škridla BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac Rímska škridla Protector BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac Adria BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac MAX BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac Bobrovka BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
Bramac Dvojitá Bobrovka BRAMAC – strešné systémy, spol. s r.o. Ivanka pri Nitre	1/2004	2006 - 2009
185/55 R 15 MP 58 SILIKA osobný radiálny zimný plášť MATADOR, a.s. Púchov	0026/2006	2006 - 2009
Grasimat granulovaná ferosilikomangánová troska OFZ, a.s. Istebné	0012/2002 3/2005	2003 - 2006 2007 - 2010
Oceľová smaltovaná kúpacia vaňa ESTAP - Classic Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná kúpacia vaňa ESTAP - Atlantic Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná kúpacia vaňa ESTAP - Deluxe Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná kúpacia vaňa ESTAP - Dafne Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná kúpacia vaňa ESTAP - Mozaic Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná kúpacia vaňa ESTAP - Iris Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná kúpacia vaňa ESTAP - Maia Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná kúpacia vaňa ESTAP - Mini Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná sprchovacia misa ESTAP - Atlantic Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
Oceľová smaltovaná sprchovacia misa ESTAP - Perla Festap, s.r.o. Bratislava	2/2006	2007 - 2010
CEM I 42,5 N CHROMATMIN portlandský cement Považská cementáreň, a.s. Ladce	7/2006	2007 - 2010
CEM II/B-S 32,5 R CHROMATMIN portlandský cement troskový Považská cementáreň, a.s. Ladce	7/2006	2007 - 2010

Zdroj: SAŽP

Štát podporuje účasť organizácií, predovšetkým malých a stredných podnikov, v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit, najmä v územiach chránených podľa predpisov alebo v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia.

§ 6 ods. 1 zákona č. 491/2005 Z.z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov

• ENVIRONMENTÁLNE MANAŽÉRSTVO A AUDIT

Schéma Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) je dobrovoľný nástroj EÚ, ktorý potvrdzuje, že organizácie majú zlepšovanie environmentálneho správania sa založené na sústavnosti. Súlad s právnymi predpismi organizácie registrované v EMAS zabezpečujú systémom environmentálneho manažérstva a zverejňovaním správ o environmentálnom správaní sa, ktorých správnosť a platnosť bola potvrdená nezávislým (akreditovaným) environmentálnym overovateľom.

Právna úprava EMAS je zakotvená v nasledujúcich predpisoch:

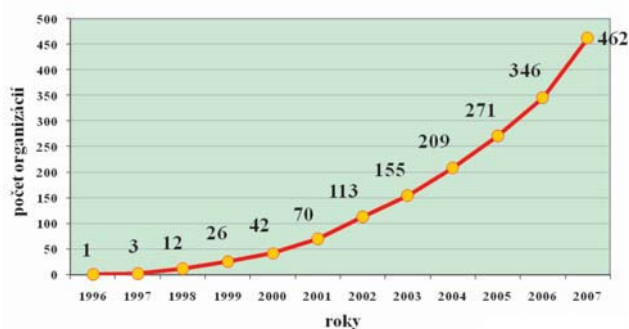
- Nariadenie EP a Rady ES č. 761/2001 z 19. marca 2001, ktorým sa umožňuje dobrovoľná účasť organizácií v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) a v jeho aplikačných aktoch,
- Zákon č. 491/2005 Z.z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Vyhláška MŽP SR č. 606/2005 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 491/2005 o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V priebehu roku 2007 podmienky pre registráciu v EMAS splnili ďalšie dve organizácie z oblasti strojárnej výroby INA Kysuce, a.s. Kysucké Nové Mesto a INA Skalica, spol. s r.o. Skalica.

Environmentálny manažérsky systém (EMS) podľa STN EN ISO 14001 v priebehu roku 2007 zaviedli v ďalších 108 organizáciách, čím sa počet evidovaných funkčných systémov environmentálneho manažérstva na Slovensku k 31. 12. 2007 zvýšil na 462.

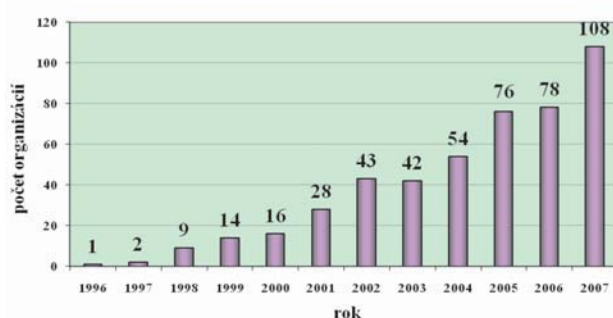
Graf 263. Certifikácia EMS podľa normy ISO 14001

Zdroj: SAŽP

Graf 264. Certifikácia EMS podľa normy ISO 14001 v jednotlivých rokoch 1996-2007

Zdroj: SAŽP

Zoznam platných STN v pôsobnosti TK 72 (stav k 31. 12. 2007)

1. **STN EN ISO 14001** (83 9001)
(jún 2005)
2. **STN ISO 14004** (83 9004)
(september 2005)

Systémy environmentálneho manažérstva.
Požiadavky s pokynmi na použitie (ISO 14001: 2004)

Systémy environmentálneho manažérstva.
Všeobecné pokyny obsahujúce zásady, systémy a podporné techniky (ISO 14004: 2004)

3.	STN ISO 14015 (83 9015) (máj 2003)	Environmentálne manažérstvo. Environmentálne posudzovanie miest a organizácií (EASO) (ISO 14015: 2001)
4.	STN EN ISO 14020 (83 9020) (august 2003)	Environmentálne značky a vyhlásenia. Všeobecné zásady (ISO 14020: 2000)
5.	STN EN ISO 14021 (83 9021) (december 2002)	Environmentálne značky a vyhlásenia. Vlastné vyhlásenie tvrdení o environmentálnych vlastnostiach (Environmentálne označovanie typu II) (ISO 14021: 1999)
6.	STN EN ISO 14024 (83 9024) (september 2001)	Environmentálne značky a vyhlásenia. Environmentálne označovanie typu I. Zásady a postupy (ISO 14024: 1999)
7.	TNI ISO/TR 14025 (83 9025) (marec 2002)	Environmentálne značky a vyhlásenia. Environmentálne vyhlásenia typu III (ISO/TR 14025: 2000)
8.	STN EN ISO 14031 (83 9031) (november 2002)	Environmentálne manažérstvo. Hodnotenie environmentálneho správania. Pokyny (ISO 14031: 1999)
9.	TNI ISO/TR 14032 (83 9032) (január 2004)	Environmentálne manažérstvo. Príklady hodnotenia environmentálneho správania (EPE) (ISO/TR 14032: 1999)
10.	STN EN ISO 14040 (83 9040) (august 2007)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Princípy a štruktúra (ISO 14040: 2006)
11.	STN EN ISO 14044 (83 9044) (august 2007)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Požiadavky a pokyny (ISO 14041: 1998)
12.	STN P ISO/TS 14048 (83 9048) (apríl 2004)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Formát dokumentácie údajov (ISO 14048: 2002)
13.	TNI ISO/TR 14049 (83 9049) (september 2001)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Príklady používania ISO 14041 pri definovaní cieľa a predmetu a inventarizačnej analýze (ISO/TR 14049: 2000)
14.	STN ISO 14050 (83 9050) (júl 2004)	Environmentálne manažérstvo. Slovník (ISO 14050: 2002)
15.	STN 83 9060 (október 2000)	Pokyny na začlenenie environmentálnych aspektov do noriem na výroby (ISO GUIDE 64: 1997)
16.	TNI ISO/TR 14062 (83 9062) (jún 2004)	Environmentálne manažérstvo. Integrovanie environmentálnych aspektov do návrhu a vývoja výroby (ISO/TR 14062: 2002)
17.	STN ISO 14064-1 (83 9064) (apríl 2007)	Skleníkové plyny. Časť 1: Pokyny na kvantifikáciu emisií a odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni organizácie (ISO 14064-1: 2006)
18.	STN ISO 14064-2 (83 9064) (apríl 2007)	Skleníkové plyny. Časť 2: Pokyny na kvantifikáciu a monitorovanie zníženia emisií alebo zvýšenia odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni projektu (ISO 14064-2: 2006)
19.	STN ISO 14064-3 (83 9064) (apríl 2007)	Skleníkové plyny. Časť 3: Pokyny na validáciu a overovanie výrokov o skleníkových plynoch (ISO 14064-2: 2006)
20.	STN EN ISO 19011 (01 0330) (apríl 2003)	Návod na auditovanie systému manažérstva kvality a/alebo systému environmentálneho manažérstva (ISO 19011: 2002)
21.	STN EN ISO/IEC 17021 (01 5257) (apríl 2007)	Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva (ISO/IEC 17021: 2006)

Environmentálne ciele určené na dosiahnutie dobrého stavu povrchových vôd a dobrého stavu podzemných vôd sa musia zabezpečiť plnením programu opatrení, ktoré sú ustanovené v pláne manažmentu povodí do 31. decembra 2015.

§ 16 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon)

• EKONOMIKA STAROSTLIVOSŤI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Štátny rozpočet a investičná politika

Finančné prostriedky súvisiace so starostlivosťou o životné prostredie boli poskytované zo štátneho rozpočtu SR formou dotácií prostredníctvom rozpočtových kapitol príslušných ministerstiev a prostredníctvom Environmentálneho fondu. V roku 2007 na celkovej sume finančných prostriedkov 3 210 545 tis. Sk sa MŽP SR podieľalo čiastkou 2 725 349 tis. Sk (84,9 %). Na zvyšku, t.j. 485 196 tis. Sk (15,1 %) sa podieľalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (MVRR SR) sumou 207 137,1 tis. Sk (6,5 %), Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (MDPT SR) sumou 138 900 tis. Sk (4,3 %), Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (MŠ SR) sa podieľalo sumou 123 659 tis. Sk (3,9 %) a Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (MP SR) sumou 15 500 tis. Sk (0,5 %).

Tabuľka 268. Prehľad výšky vynaložených finančných prostriedkov na starostlivosť o životné prostredie podľa vybraných rezortov (tis. Sk)

Rezort	ČOV kanalizácie	Ostatné VH akcie	Odpadové hospod.	Ochrana ovzdušia	Iné	Spolu	%
MŽP SR	1 499 377	430 400	331 743	379 670	84 159	2 725 349	84,9
MP SR	0	0	0	0	15 500	15 500	0,5
MŠ SR	4 702	56 271	15 290	28 118	19 278	123 659	3,9
MDPT SR	104 816	931	3 376	208	29 569	138 900	4,3
MZV SR	0	0	0	0	0	0	0
MVRR SR	49 201,4	62 645,5	70 005,1	682,8	24 602,3	207 137,1	6,5
Spolu	1 658 096	550 248	420 414	408 679	173 108	3 210 545	100

Zdroj: Príslušné rezorty

Za obdobie rokov 1993-2007 MŽP SR na environmentálne investície vyčlenilo sumu 18,6 mld. Sk, MP SR sumu 8,1 mld. Sk a MO SR sumu 2,01 mld. Sk. **Celkovo na environmentálne investície** v rokoch 1993 - 2007 v SR bola vyčlenená suma **37,3 mld. Sk**.

Environmentálny fond

Environmentálny fond bol zriadený od 1. januára 2005 **zákonom č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov**. V súlade s citovaným zákonom prostriedky Environmentálneho fondu možno poskytnúť a použiť na:

- podporu činností zameraných na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky na celoštátnej, regionálnej alebo na miestnej úrovni,
- podporu prieskumu, výskumu a vývoja zameraného na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia,
- podporu environmentálnej výchovy, vzdelávania a propagácie,
- podporu riešenia mimoriadne závažnej environmentálnej situácie,
- podporu odstraňovania následkov havárie a mimoriadneho zhoršenia vôd ohrozujúcej alebo poškodzujúcej životné prostredie,
- správu fondu.

Tabuľka 269. Prehľad poskytnutých dotácií

Oblasť dotácií	Počet	Sk
Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme	29	40 157 980
Ochrana a racionálne využívanie vôd	368	1 454 737 483
z toho: - ČOV a kanalizácie	226	1 005 716 814
- vodovody	127	398 259 669
- protipovodňové opatrenia	15	50 761 000
Rozvoj odpadového hospodárstva	79	207 298 000
Ochrana prírody a krajiny	24	35 708 850
Environmentálna výchova vzdelávanie a propagácia	40	73 455 347
Prieskum, výskum a vývoj	11	79 033 709
Havárie	2	3 273 700
Spolu	553	1 893 665 069

Zdroj: Environmentálny fond

Z celkového objemu poskytnutej podpory formou dotácie 1 893 665 069 Sk bolo v oblasti ochrany a racionálneho využívania vôd použitých 76,8 % (z toho 69,1 % ČOV a kanalizácie, 27,4 % vodovody a 3,5 % protipovodňové opatrenia), v oblasti rozvoja odpadového hospodárstva 10,9 %, prieskumu, výskumu a vývoja 4,2 %, v oblasti environmentálnej výchovy a vzdelávania 3,9 %, ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme 2,1 %, ochrany prírody a krajiny 1,9 % a v oblasti havárii 0,2 %.

Tabuľka 270. Prehľad poskytnutých úverov

Oblasť úverov	Počet	Sk
Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme	6	61 128 356
Ochrana a racionálne využívanie vôd	4	9 150 000
z toho: - ČOV a kanalizácie	4	9 150 000
Rozvoj odpadového hospodárstva	2	69 921 000
Spolu	12	140 199 356

Zdroj: Environmentálny fond

Z celkového objemu poskytnutých úverov v hodnote 140 199 356 Sk bolo na rozvoj odpadového hospodárstva poskytnutých 49,9 %, ochranu ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme 43,6 % a na ochranu a racionálne využitie vôd 6,5 %.

Ekonomické nástroje

• Platby za znečisťovanie a využívanie prírodných zdrojov

Najvyššia suma za znečisťovanie životného prostredia pochádzala z poplatkov za znečisťovanie ovzdušia (1 178,43 mil. Sk).

Tabuľka 271. Príjmy Environmentálneho fondu z vybraných ekonomických nástrojov (tis. Sk)

Druh platby	2007
Poplatky za znečistenie ovzdušia	1 166 532
Odplaty za vypúšťanie odpadových vôd	355 015
Poplatky za ukladanie odpadov	88
Penalizácia za nezaplatenie poplatkov za znečisťovanie ovzdušia	2 292
Platby za využívanie prírodných zdrojov:	
Poplatky za odber podzemnej vody	407 201
Poplatky za prieskumné územia	20 928
Poplatky za vydobyté nerasty	145 595
Úhrady za ukladanie plynov a kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a podzemných priestoroch	36 798

Zdroj: Environmentálny fond

• Pokuty uložené orgánmi štátnej správy starostlivosti o životné prostredie

Za porušenie povinností uložených všeobecne záväznými právnymi predpismi ukladajú orgány štátnej správy starostlivosti o životné prostredie pokuty.

Tabuľka 272. Pokuty uložené orgánmi štátnej správy starostlivosti o životné prostredie (tis. Sk)

Sektor	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ochrana ovzdušia	3 771	2 334	1 644	2 220	6 176	1 847	4 328	6 016	3 545	2 564
Ochrana vôd	7 850	6 733	6 038	8 887	5 858	8 030	9 540	10 603	14 832	12 679
Odpady	8 659	7 012	9 213	9 269	3 743	6 129	7 899	6 994	9 635	9 813
Ochrana prírody a krajiny	1 893	1 659	1 498	1 581	3 532	1 255	1 421	1 607	2 703	3 227
Penále		692	417	4 244	1 357	353	553	192	0	0
Stavebný zákon			1 091	5 671	7 135	3 716	917	469	245	0
Obaly						5	2	1	310	0
Prevenia závažných priemyselných havárií						4	7	31	226	0
Obchod s ohrozenými druhmi živočíchov a rastlín						43	73	81	160	0
Verejné vodovody a kanalizácie								1	0	0
Integrované povoľovania a kontrola								125	284	1 440
Genetické technológie a GMO								150	50	3
Geologické práce								5	0	0
Rybárstvo									3	0
Spolu	22 173	18 430	19 901	31 872	27 801	21 382	24 740	26 275	17 161	29 726

Zdroj: MŽP SR, SIŽP

V roku 2007 najvyššia suma pokút bola udelená v rámci ochrany vôd (12,679 mil. Sk) a v rámci odpadového hospodárstva (9,813 mil. Sk).

Environmentálne príjmy a výdavky

Finančné ukazovatele ochrany životného prostredia sú v SR systematicky sledované Štatistickým úradom SR (ŠÚ SR) v rokoch 1998 - 2007 jednak ako investície, bežné vnútropodnikové náklady a výnosy za ochranu životného prostredia, jednak ako výdavky jednotlivých rozpočtových kapitol.

Investičné náklady sú finančné prostriedky vynaložené v sledovanom období na vybudovanie, nákup alebo obstaranie investičného majetku, slúžiaceho na ochranu životného prostredia (ŽP) - t. j. na ochranu ovzdušia, vôd, pôdy a ostatných zložiek. Investície môže organizačná jednotka získať z vlastných alebo štátnych zdrojov (účelové dotácie a nízkoúrovňové úvery) ako aj zo zahraničia, prostredníctvom špecializovaných fondov (PHARE, ISPA), poskytnutých úverov, grantov a dotácií z vládnych alebo mimovládnych zdrojov.

Vnútropodnikové náklady sú náklady, ktoré vznikajú jednotlivým subjektom v súvislosti s prevádzkou, údržbou a opravami vlastných zariadení na ochranu ŽP. Rozčleňujú sa na mzdové náklady a ostatné prevádzkové náklady. Súčasťou nákladov organizácie sú aj platby na ochranu ŽP hradené iným subjektom, platby a poplatky štátnym orgánom a organizáciám ako aj súkromným osobám a podnikateľským subjektom.

Mzdové náklady zahŕňajú mzdy, náhrady miezd a príplatky zamestnancov, zabezpečujúcich údržbu, prevádzku a obsluhu zariadení na ochranu ŽP.

Ostatné prevádzkové náklady tvoria všetky ostatné druhy nákladov, spojené s prevádzkou týchto zariadení.

Náklady organizácie hradené iným subjektom zahŕňajú poplatky a platby štátnym orgánom a organizáciám (poplatky za licencie, využívanie pôdneho fondu, ťažbu a dobývanie, platby za znečisťovanie, pokuty a penále).

Platby súkromným osobám a organizáciám predstavujú úhradu nákladov, spojených s využívaním environmentálnych služieb ich špecializovaným poskytovateľom.

Výnosy za ochranu ŽP sú tvorené príjmami, ktoré organizácie získajú za predaj svojich výrobkov a technológií, prístrojov a komponentov na ochranu ŽP iným subjektom. Ide o predaj technológií na ochranu ŽP, ak organizácia takéto vyvinula, alebo odkúpila s právom ďalšieho predaja a za poskytovanie služieb na ochranu ŽP pre iné subjekty, ak takéto v rámci svojej činnosti poskytuje.

Tabuľka 273. Environmentálne príjmy a výdavky podľa súčasného spôsobu štatistického vykazovania (tis. Sk)

Oblasť príjmov a výdavkov	1998	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Investície na ochranu ŽP hradené zo štátnych zdrojov	1 221 075	1 195 411	1 070 774	891 491	797 000	1 027 000	1 143 000	858 000
Investície na ochranu ŽP hradené zo zahraničných zdrojov	7 008 421	133 748	2 164 044	328 000 ¹⁾	135 000 ¹⁾	802 000 ¹⁾	1 638 000 ¹⁾	1 594 000 ¹⁾
Bežné náklady na ochranu ŽP	7 036 448	9 209 273	11 485 181	11 389 498	13 886 000	15 100 000	23 277 000	17 452 000
Vnútropodnikové náklady – mzdové	434 349	612 137	842 778	877 277	912 000	1 068 000	1 111 000	1 020 000
Vnútropodnikové náklady – ostatné	3 188 770	4 892 388	5 579 150	5 290 254	4 849 000	5 373 000	13 460 000	4 561 000
Náklady organizácie na ochranu ŽP hradené iným subjektom Poplatky a platby štátnym orgánom a organizáciám	2 464 240	2 653 205	2 919 064	2 991 248	1 492 000	4 345 000	4 033 000	6 059 000
Platby súkromným osobám a organizáciám	949 089	1 051 543	2 144 189	2 230 719	6 631 000	4 314 000	4 673 000	5 811 000
Výnosy z ochrany ŽP Tržby za predaj výrobkov, prístrojov a komponentov	610 971	659 868	709 743	106 022	111 000	52 000	65 000	85 000
Tržby za predaj technológií	509	16 116	1 100	30	0	0	13 000	5 000
Tržby za poskytnuté služby	328 985	477 601	1 056 806	1 497 401	4 497 000	5 613 000	4 506 000	5 758 000

¹⁾ nezahŕňa náklady obcí

Zdroj: ŠÚ SR

Osvetová činnosť zvyšuje všeobecnú kultúrnu a vzdelanostnú úroveň ľudí tým, že... prehĺbuje vzťah k vlastnému štátu, ... a k starostlivosti o životné prostredie.

§ 2 ods. 2 zákona č. 61/2002 Z.z. o osvetovej činnosti

• VEDA, VÝSKUM A ENVIRONMENTÁLNA OSVETA

Veda a výskum

Vedecko-výskumné úlohy, ktoré v roku 2007 riešili odborné organizácie rezortu boli zamerané nasledovne.

ŠGÚDŠ riešil úlohy širokého spektra environmentálneho geologického výskumu a prieskumu. Išlo predovšetkým o pravidelné sledovanie a vyhodnocovanie mechanizmu negatívnych zmien v geologickom prostredí v rámci úlohy ČMS geologických faktorov životného prostredia. Pokračovalo sa v riešení úloh zameraných na zostavenie súboru máp geologických faktorov životného prostredia v mierke 1 : 50 000 vo vybraných regiónoch Slovenska. Riešenie úloh prinieslo ucelené informácie o geologickej zložke životného prostredia a antropogénnom zafažení v jednotlivých regiónoch. Do vysokého stupňa riešenia dospel projekt Zostavovanie geologických máp 1 : 50 000 pre potreby integrovaného manažmentu krajiny, ktorého cieľom bolo zostavovanie environmentálno-geologických máp pre priestorovú ochranu ŽP, pre integrovaný manažment povodí, mapy hydrofyzikálnych vlastností a biokomplexov-pôda, mapy genetických typov a hrúbok kvartéru. Súčasťou výskumného programu v rámci trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti bolo aj v roku 2007 pokračovanie v riešení úloh zameraných na využívanie nerastných zdrojov vo veľkoplošných chránených územiach s cieľom analýzy a hodnotenia nerastných surovínových zdrojov a súvisiacich environmentálnych problémov v národných parkoch a chránených krajinných územiach. Medzi prioritné úlohy aj v roku 2007 patrilo budovanie informačného systému a registrov a zároveň ich transformácia do elektronickej formy a ich prístupnosť cez internet užívateľom.

VÚVH riešil v roku 2007 riešil nasledovné vedecko-technické projekty:

- SZIGETKÖZ - Implementácia nových postupov pre trvalo udržateľný manažment vôd a krajiny maďarsko-slovenského územia (Malý žitný ostrov) – Program LIFE
- Zemplínska vodná cesta – INTERREG III.A
- EnviroGeoPortál (v spolupráci so SAŽP) - INTERREG III.A
- VÚVH sa významnou mierou podieľal aj na medzinárodných vedecko-technických projektoch v rámci rôznych programov EU
- Projekt NORMAN - Sieť referenčných laboratórií a partnerských organizácií pre monitoring a biomonitoring polutantov ohrozujúcich životné prostredie
- Projekt SOCOPSE - Vytvorenie kontrolného systému v Európe
- Vodohospodárska bilancia na hraničnom toku Morava s ohľadom na koncepciu trvalého využitia povodia rieky Morava – I. až IV. Etapa
- Bilaterálny projekt Morava – spoločný manažment vodohospodárskych a hydroekologických opatrení (Slovensko – Rakúsko)
- Vodohospodárska bilancia na hraničnom toku Ipeľ s ohľadom na koncepciu využitia rieky Ipeľ – VI. Etapa
- Projekt Balance - Integrovaný manažment vybraného povodia na základe Európskej rámcovej smernice o vode
- Vypracovanie spoločnej koncepcie krajinného a vodného hospodárstva, posúdenie možnosti jej realizácie a projektovanie jednotlivých prvkov koncepcie v Medzibodroží
- Projekt DINAMICS - Nanotechnológie a nanovedy, multifunkcionálne materiály založené na vedomostiach a nové výrobné procesy a zariadenia.

SAŽP sa okrem vyššie uvedeného projektu **EnviroGeoPortál** podieľala na projekte financovanom zo 6. rámcového programu – **GNU – sieť užívateľov GMES** (Globálne monitorovanie životného prostredia a bezpečnosti), koordinovanom Rakúskou environmentálnou agentúrou.

Výskumno-vývojová činnosť **SHMÚ** sa aj v roku 2007 zameriavala na aplikačný výskum. Výsledky úloh prispievali najmä k ochrane vodných zdrojov a ovzdušia a k priebežnému vyhodnocovaniu vývoja klimatického systému a jeho dôsledkov najmä na hydrosféru. V tejto kategórii sa riešilo 6 úloh:

- Vývoj modelov pre hodnotenie kvality ovzdušia
- Vývoj, adaptácia a údržba NWP systémov a aplikácií
- Výskum a vývoj prostriedkov pre výstražnú službu a nowcasting
- Národný klimatický program
- OPERA III
- Prehodnotenie zdrojov podzemných vôd Slovenska.

V kategórii výskumných projektov, ktoré sa na ústave riešili v rámci domácich a zahraničných spoluprác bolo 7 úloh:

- Mikroklima polomov vo Vysokých Tatrách
- Pravdepodobnostné navrhovanie konštrukcií na účinky zaťaženia snehom
- Družicové aplikácie pre hydrologiu
- Hydrogeologické sucho a jeho vplyv na využiteľné množstvá podzemnej vody
- FLOODMED v rámci INTERREG IIIB CADSES
- Prognózovanie vplyvu zmien využívania krajiny na kvantitu a kvalitu vody v tokoch pre potreby integrovaného vodohospodárskeho plánovania, téma T1: Vytvorenie údajovej základne
- Homogenizácia - APVV-SK-MAD-019-06 - bilaterálny projekt .

Rok 2007 znamenal pre SHMÚ uzatvorenie dohody o spolupráci s Európskym centrom pre strednodobú predpoveď počasia (ECMWF). Cieľom vstupu je zlepšenie predpovedí počasia, ktoré predstavujú významný prínos z hľadiska prevencie následkov povodní alebo aktivít krízového manažmentu.

V ochrane prírody a krajiny v roku 2007 **SSJ** realizovala nasledovné úlohy a projekty základného a aplikovaného výskumu:

- Inventarizačný výskum jaskýň – NPP Brestovská jaskyňa, NPP Hrušovská jaskyňa a NPP Milada
- Geologický a geomorfologický výskum NPP Starý hrad, NPP Jaskyňa v Záskočí a PP Javorová priepasť v NPR Ďumbier (NAPANT)
- Biospeleologický výskum bezstavovcov – NPP Demänovské jaskyne, NPP Zvonivá jama, NPP Stratenská jaskyňa, NPP Podbanište
- Hydrografické pomery a chemizmus vôd NPP Demänovské jaskyne vo vzťahu k ročným zmenám hydrologických procesov a ochrane podzemných vôd
- Speleoklimatický výskum zafadených jaskýň pre potreby ich ochrany a prevádzky – NPP Dobšinská ľadová jaskyňa, NPP Demänovská ľadová jaskyňa
- Hydrologický a hydrochemický monitoring Ramsarskej lokality NPP Domica
- Hydrologický, hydrochemický a speleoklimatický monitoring NPP Gombasecká jaskyňa
- Monitorovanie výskytu netopierov – NPP Jasovská jaskyňa, NPP Drienovská jaskyňa, NPP Demänovské jaskyne, NPP Belianska jaskyňa, NPP Liskovská jaskyňa, NPP Čachtická jaskyňa, NPP Driny a ďalšie vybrané jaskyne
- Budovanie informačného systému na automatizované spracovávanie, vyhodnocovanie, archiváciu a prezentáciu údajov z environmentálneho monitoringu jaskýň.

V oblasti ochrany prírody a krajiny boli v roku 2007 prostredníctvom **ŠOP SR** realizované viaceré projekty. Vykonané boli čiastočné sčítania veľkých šeliem vo vybraných oblastiach za účelom zisťovania ich početnosti. V rámci výskumnej úlohy „Mapovanie nepôvodných a invázných druhov rastlín a mapovanie živočíchov“ bolo zmapovaných 67 chránených území, pričom v 42 z nich boli zaznamenané invázne druhy. V spolupráci s externistami prebiehal monitoring priaznivého stavu netopierov. Sledovala sa aj problematika výskytu netopierov v ľudských sídlach, predovšetkým v panelových domoch a navrhovali sa opatrenia súvisiace s riešením danej problematiky. Realizovaný bol aj monitoring 37 rastlín európskeho významu a monitoring živočíchov (vydra, bocian, korytnačka, syseľ, svišť, kamzík, dravce a netopiere) v zmysle projektu z roku 2000. V roku 2007 v rámci výskumu prebiehalo aj mapovanie rašelinísk a mokrých lúk, boli doplňované údaje o výskyte a stave biotopov európskeho významu a o výskyte a stave populácií druhov európskeho významu v územiach európskeho významu a pre vybrané druhy a biotopy v zmysle záverov biogeografických seminárov

na národnej úrovni. V rámci výskumnej úlohy „Genetická diverzita a diferenciácia populácií vybraných druhov poľovnej a chránenej zveri“ bol realizovaný zber vzoriek z uhynutých chránených druhov živočíchov (medveď, kamzík, rys). V rámci projektu zo štrukturálnych fondov EÚ boli vykonané ichtyologické prieskumy a genetická analýza blatniaka tmavého.

Pracovníci **SMOPaJ** zabezpečovali inventarizačný výskum navrhovaných území európskeho významu PR Švihrová a PP Hybická tiesňava. Vykonával sa výskum svišťa kolónii v Západných Tatrách na úseku od Bystrej po Tomanovo sedlo. Prebiehal výskum bioindikačných druhov malakofauny v NPR Jánska dolina, Ohnište, Ďumbier a Demänovská dolina. Riešila sa úloha Minerály jaskýň Slovenska vo vybraných jaskyniach v Slovenskom krase, Malých Karpatoch a Nízkych Tatrách. V spolupráci s Jagellonskou univerzitou v Krakove sa pracovalo na úlohe vek a vývoj travertínov Spiša a Liptova. Vo vybraných jaskyniach Nízkych Tatier a Muránskej planiny sa vykonával petrologický a mineralogický výskum alochtónnych sedimentov. Na základe štúdia jaskynných sedimentov a morfológie skalného reliéfu sa riešila úloha vývoja Demänovských jaskýň.

Výskum v **ZOO Bojnice** bol zameraný na ochranu druhov a ich chov v opatere človeka. Boli to etologické pozorovania vo viacdruhovej skupine lemurov v podmienkach novej expozície „Ostrov lemurov“ a zdokumentovanie vývinu mláďat kosmáčov trpasličích. V rámci umelého odchovu rysov ostrovidov sa sledoval ontogenetický vývin mláďat. Pokračoval prieskum početnosti rysa ostrovida na území Slovenska formou dotazníkov, ktorý vyvrcholil vypracovaním odbornej štúdie. V problematike norkov európskych bol vypracovaný materiál o skúsenostiach s chovom a odchovom tohto druhu, ktorý bol odprezentovaný na medzinárodnej konferencii. Pokračovalo sa v spracovávaní historických údajov o chove živočíchov v ZOO Bojnice.

Koordinácia výskumu s cieľom zabezpečiť ďalšie priority v oblasti životného prostredia bola realizovaná formou dohôd o spolupráci so Slovenskou akadémiou vied (SAV) a Zväzom slovenských vedecko-technických spoločností (ZSVTS).

Výskum a monitoring životného prostredia na **SAV** v roku 2007 pokračoval prostredníctvom projektov VEGA, 5. – 6. rámcového programu (RP) EÚ, APW, COST, UNESCO a ďalších. S podporou agentúry VEGA bolo v r. 2007 riešených 97 projektov so zameraním na ochranu životného prostredia, ktorých nositeľom bolo 19 organizácií SAV. Z nich 27 projektov bolo v r. 2007 ukončených a 40 začínajúcich. SAV v r. 2007 z rozpočtu Agentúry na podporu výskumu a vývoja (APVV) realizovala 30 projektov s využitím výsledkov v ochrane životného prostredia. Na ústavoch SAV sa v roku 2007 riešilo 53 projektov medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce (6. RP, COST, NATO, UNESCO, a iné) s environmentálnym zameraním. Výsledky environmentálneho výskumu boli priebežne medializované prostredníctvom tlačových besied načasovaných ku Dňu Zeme a Svetovému dňu životného prostredia v mesiacoch apríl až jún 2007 a v Európskom týždni vedy v novembri 2007.

MŽP SR a SAV spolupracovali pri tvorbe reprezentatívnej monografie s názvom **Landscape Ecology in Slovakia** (rozvoj, súčasný stav a perspektívy) v elektronickej forme. Publikácia bola prezentovaná na 7. svetovom kongrese IALE vo Wageningene (Holandsko), 8.-12.7.2007.

MŽP SR a SAV ďalej spolupracovali na problematike **geneticky modifikovaných organizmov**, na rozpracovaní projektov **Integrovaného manažmentu krajiny (IMK)**, kde SAV v rámci projektu APVV spracovala metodiku Integrovaného manažmentu krajiny, ktorú overila na troch modelových územiach. Výsledky boli zverejnené formou knižnej publikácie Integrovaný manažment krajiny. V spolupráci s MŽP SR SAV pokračovala v riešení projektu **Monitorovanie seizmických javov na území SR** a iných.

Minister životného prostredia a predseda Slovenskej akadémie vied podpísali 15. januára 2008 aktualizovanú **Dohodu o spolupráci v oblasti výskumu a monitoringu životného prostredia medzi MŽP SR a SAV**. Jej cieľom je uľahčiť spoluprácu medzi oboma inštitúciami. Dohoda by mala zabezpečiť užšie konzultačné a informačné kontakty medzi MŽP SR a SAV, ktoré pomôžu zvýšiť efektivnosť rozhodovania. Pôvodná Dohoda bola podpísaná v januári 1999.

Zelený projekt

MŽP SR od roku 1996 každoročne vyčleňuje zo svojho rozpočtu finančné prostriedky na podporu malých environmentálnych projektov. Táto finančná podpora sa poskytuje v súlade s Výnosom MŽP SR č. 6/2005 zo 16. novembra 2005 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MŽP SR. Grantový program „Zelený projekt“ je jednou z možností konkrétnej finančnej podpory aktivít environmentálnych mimovládnych organizácií, ktorých cieľom je lokálne prispieť k ochrane a tvorbe životného prostredia za participácie cieľových skupín ako adresátov pomoci. Od vypísania prvého ročníka súťaže „Zelený projekt“ bolo už takto podporených vyše 220 projektov. V roku 2007 boli v rámci programu pridelené finančné prostriedky vo výške 371 500 Sk.

Environmentálna osвета

K najdôležitejším informačným, propagačným a osvetovým aktivitám v roku 2007 patrili:

• Prezentácie a výstavy

K najvýznamnejším výstavám s environmentálnou tematikou v roku 2007 patrili:

- Enviro Nitra 12.04. – 15.04. 2007
- Recyklácia-Inovácia-Separácia Banská Bystrica 24.-27. 04. 2007
- AQUA Trenčín 19.06. – 21.06. 2007.

Okrem stálych expozícií SMOPaJ v Liptovskom Mikuláši (Chránená príroda; Chránená flóra a chránená fauna, Minerály – výskyt, využitie, ochrana; Kras a jaskyne Slovenska) a SBM v Banskej Štiavnici (Mineralogická expozícia, Starý zámok, Nový zámok, Štôlna Glanzenberg, Banské múzeum v prírode, Kammerhof, Galéria Jozefa Kollára) boli v priebehu roku 2007 realizované v rámci odborných rezortných organizácií nasledovné expozície a výstavy:

- Orol skalný – kráľ vtákov a vták kráľov
- Nórsko – krajina tisícich vodopádov
- Prírodné motívy na platidlách
- Chránené územia Slovenska – Národné parky
- Flóra očami grafika
- Tarantuly sveta II.
- Fragmenty z prírody V.
- Príroda očami Jozefa Olejníka
- Krajiny očami fotografa Petra Sirotu
- CITES – citesové druhy flóry a fauny Slovenska vo fondoch múzea
- Dizajn a remeslo
- Čierne diamanty kuchyne – huby ako ich nepoznáme
- Obrázky z Amazónie
- Pavúkovce opradené sieťami a poverami
- Ekofotografia
- Príroda našimi očami V.
- Najkrajšie kalendáre Slovenska
- My sa nevieme sťažovať nahlas
- Jed v prírode
- Prvenstvá nerastnej ríše Slovenska
- Alma Mater Banská Štiavnica – európsky význam banickej a lesnickej akadémie
- Rožňavská Metercia
- Zem baníkov v tvorbe Jaaka Adamsona

V priestoroch átria MŽP SR sa uskutočnili nasledovné prezentácie:

- Svetový deň Zeme – najúspešnejšie environmentálne projekty
- Poznaj a chráň – NATURA 2000
- Významní banskí technici v Banskej Štiavnici
- Lavíny v horách – musíme žiť aj s nimi
- Svetový deň vody a Svetový deň meteorológie
- Orol skalný
- Národné parky Slovenska
- Aha deti, čo to letí
- Dunaj a my
- Neželaní votrelci
- Bodvianska pahorkatina
- Voľný ako vták
- Ochrana živočíchov
- Rastlinné a živočíšne motívy v remeselnej výrobe
- Drevené hračky zo zbierkového fondu SBM.

Počas celého roka zabezpečoval rezort životného prostredia putovné výstavy aj v iných organizáciách. Tieto výstavy už tradične obohacujú podujatia s prírodovednou tematikou rôzneho druhu. Veľká skupina výstav putuje aj do slovenských a zahraničných múzeí a do škôl. Výstavy nainštalované v múzeách a inštitúciách prispievajú k rozšíreniu vedomostí a obzoru širokej verejnosti v problematike ochrany prírody a životného prostredia.

• Konferencie, semináre, workshopy, okrúhle stoly

V roku 2007 zabezpečovalo MŽP SR v spolupráci s odbornými organizáciami rezortu viaceré podujatia pre odbornú aj širokú laickú verejnosť:

- **Technológie na zhodnocovanie biologického odpadu v komunálnej sfére** – workshop pre samosprávy (27.02.2007, Bratislava),
- **Environmentálne záťaž** – diskusia s odborníkmi pri okrúhlym stole (15.03.2007, Bratislava),
- **12. odborný seminár pre pracovníkov prístupných jaskýň** - (19.-21.03. 2007, Bojnice),
- **Hydrochémia 2007 - Nové analytické metódy v chémii vody**- konferencia s medzinárodnou účasťou (16.05.2007, Bratislava),
- **Svetový deň vody – Voda a kultúra** – XIII. ročník medzinárodnej konferencie, (22.03.2007 Banská Štiavnica),
- **NATURA 2000 – rozsah chránených území, problémy spojené s vyhlasovaním, riešenie hospodárskej ujmy za obmedzenie hospodárenia súkromných vlastníkov** – diskusia s odborníkmi a zástupcami vlastníkov pozemkov (09.05.2007, Bratislava),
- **Recyklačný priemysel – stav, problémy a perspektívy** – workshop v spolupráci s Recyklačným fondom (24.05.2007, Bratislava),
- **Enviro-i-forum** –konferencia pre odbornú verejnosť, najmä pre zástupcov verejnej správy, samosprávy, vedeckých inštitúcií, univerzít, súkromných spoločností - tvorcov a správcov informačných systémov o životnom prostredí a ich koncových užívateľov. Toto podujatie prezentovalo prevádzkované a pripravované informačné projekty a IT aplikácie na zber, spracovanie, analýzu, publikovanie a sprístupňovanie environmentálnych informácií, (jún 2007, Zvolen)
- **Environmentálna politika a rozvoj priemyslu Slovenskej republiky – stretnutie ministra s podnikateľskou a priemyselnou sférou, medzinárodná konferencia Technika ochrany prostredia** (26.-28.6. 2007, Senec),
- **Prvenstvá nerastnej ríše Slovenska** – seminár (06.-07. 09. 2007, Banská Štiavnica),
- **Deň ochrany ozónovej vrstvy Zeme** - diskusia s odborníkmi pri okrúhlym stole (25.09.2007, Bratislava),
- **15. výročie prehradenia Dunaja** – medzinárodná konferencia (20.09.2007, Čunovo),
- **Svetový deň ochrany zvierat** - diskusia s odborníkmi pri okrúhlym stole na tému druhej ochrany, medvedov, vlkov, kormoránov (02.10.2007, Bratislava),
- **Krajina – nedocenená hodnota** – medzinárodná konferencia, (04.-06.10. 2007, Národný park Pieniny),
- Slávnostná konferencia k 75 výročiu PIENAP,
- Slávnostná konferencia k 30. výročiu BR Slovenský kras,
- **Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku VIII**, odborný seminár (12.-13.10.2007, Zvolen)
- **Vyhlásenie trilaterálnej cezhraničnej ramsarskej lokality Niva na sútoku Moravy, Dyje a Dunaja** (november 2007, Devín),

• Festivaly, súťaže a projekty pre verejnosť

ENVIROFILM 2007 - XIII. medzinárodný festival filmov, TV programov a videoprogramov s tematikou tvorby a ochrany životného prostredia tento rok s motívom Zem – planéta, na ktorej žijeme všetci. Festival sa uskutočnil v termíne 15.-19.5. 2007 v Banskej Bystrici, vo Zvolene, v Banskej Štiavnici a v Kremnici. Do hlavnej filmovej súťaže bolo prihlásených 157 filmov z 27 krajín celého sveta. Podujatia sa zúčastnilo viac ako 10 000 návštevníkov z celého Slovenska i zo zahraničia. Okrem súťažnej prehliadky filmov organizátori pripravili množstvo sprievodných podujatí vo všetkých usporiadateľských mestách:

Semináre:

- Výchova pre trvalo udržateľný rozvoj na školách a možnosti financovania environmentálnych projektov
- Geoparky Banskobystrického kraja ako produkty poznávacieho cestovného ruchu
- Filmár a príroda – vášeň, trpezlivosť a zákony (seminár pre televíznych tvorcov)

Konferencie:

- Vplyv klimatických zmien na kultúrne a prírodné dedičstvo
- Krajina – človek – kultúra: Starostlivosť o krajinu je vecou každého z nás

Výstavy:

- Zelený svet – téma: Všetkým deťom na Zemi – odkaz prírody. Výtvarné práce, animované filmy a fotografie zaslalo viac ako 3 tisíc detí zo Slovenska, Lotyšska, Poľska, Srbska a Čiernej Hory, Rumunska a Číny. Po druhýkrát bola udelená aj Cena Environmentálnej nadácie Ch. B. Parksovej
- Poznaj a chráň – NATURA 2000
- Biele Karpaty
- Ohrozenie trávnych spoločenstiev a ich funk-

cie

- Zvieratka očami mladých výtvarníkov
- Environmentálna infraštruktúra v projektoch štrukturálnych fondov EÚ v rokoch 2004 – 2006
- Geoparky Slovenska

Prednášky, besedy, panelové diskusie:

- Anton Hykisch spisovateľ, cestovateľ, diplomat – rozprávanie o stretnutiach, prírode a ochrane životného prostredia miest, ktoré spisovateľ navštívil a zdokumentoval vo svojich knihách,
- Banská Bystrica ako kandidát na titul Európske hlavné mesto kultúry 2013, panelová diskusia s verejnosťou o aktivitách a pripravovanej kandidatúre mesta na získanie titulu EHMK v roku 2013,
- Tak sme začínali... 110 rokov filmového podnikania na Slovensku, beseda s filmovým historikom Štefanom Vraštiakom,
- Beseda s filmovými tvorcami a premietanie filmov v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou pri Rooseveltovej nemocnici,
- Dokumentárne fórum, workshop pre amatérskych filmových tvorcov,
- Solange Fernex, život pre život - beseda s autorom filmu Danielom Coche

Súťaže:

- Zachráňme si rozprávkovú Zem, náučno-poznávacie a pohybové aktivity pre školskú mládež, zamerané na témy trvalo udržateľného rozvoja
- Envirofinále
- Zelený svet, 12. ročník medzinárodnej súťaže umeleckej tvorivosti detí

DANUBE DAY 2007 - Medzinárodný deň Dunaja - 22. júna 2007 sa v Bratislave uskutočnil štvrtý ročník Medzinárodného dňa Dunaja s ústredným mottom OSLAVA PODUNAJSKÝCH KULTÚR. Hlavným organizátorom podujatia bolo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, spoluorganizátormi a partnermi boli občianske združenie Colours, reklamná agentúra Tristan, Bratislavský samosprávny kraj, Hlavné mesto SR Bratislava, Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, rezortné organizácie, Global water partnership CEE, Global water partnership Slovensko a Dunajské environmentálne fórum. Na oslavách sa zúčastnilo takmer 500 detí z detských domovov a základných škôl Slovenska. Prostredníctvom súťaží, vedomostných kvízov, púťavých odborných prednášok mali malí aj veľkí možnosť dozvedieť sa mnoho zaujímavostí o rieke Dunaj. V rámci odborného programu sa prezentovali pracovníci SHMÚ názornými ukázkami metód merania kvality a kvantity vody. Ochrannárske združenia pripravili prednášky a súťaže z oblasti ochrany prírody. Bratislavská vodárenská spoločnosť priblížila verejnosti metódy čistenia pitnej vody. Mestská polícia hlavného mesta SR Bratislavy pripravila ukážky zásahu kynológov a obhliadku špeciálneho vozidla mestskej polície. Odborníci zo Slovenského Červeného kríža predvádzali správne techniky poskytovania prvej pomoci.

Festival kumštu, remesla a zábavy – jubilejný X. ročník podujatia v Banskej Štiavnici. Nosná téma „hlina“ ponúkla priestor hlavne hrnciarom, nechýbali ani košíkari, fajkári, sudári, medovníkari, výrobcovia šupoľkových figúriek a košíkov, cínových zvoncov, drevených riadov, medoviny a ďalší. Festival sa uskutočnil v termíne 25. – 26.05.2007 v priestoroch Starého zámku v Banskej Štiavnici.

CAP Á Ľ EST – európsky festival poézie, divadla a hudby. Na festivale sa organizačne podieľalo Moliérov divadlo v Paríži, MK SR, Literárne a informačné centrum. Festival sa konal v dňoch 15.-20.08.2007.

Štiavnický vianočný jarmok – v dňoch 14.-15.12.2007 sa uskutočnil už štvrtý ročník podujatia. Cieľom bolo spropagovať expozíciu v Kammerhofe a podporiť zimnú turistickú sezónu.

Hypericum – pohybovo vedomostná súťaž pre mládež – dňa 22. júna 2007 sa konal už IX. ročník súťaže, zameraný na ochranu lesných ekosystémov, spoznávanie 40 druhov lesných drevín a 40 druhov lesných vtákov. Na náučnom chodníku SEV Drieňok Teplý Vrch súťažilo 10 víťazných družstiev z regionálnych kôl z rôznych kútov Slovenska.

Deti prírode - prírodovedecko-environmentálna súťaž, ktorá je zameraná na lesný ekosystém, na jeho premeny v priestore a čase. Prvýkrát sa konala v roku 2003 v SEV Drieňok na Teplom Vrchu na podnet pracovníkov televíznej relácie Halali. V súčasnosti súťaž organizujú SAŽP, Slovenský poľovnícky zväz, Združenie lesníčiek, Štátne lesy TANAP-u a televízna redakcia Halali.

Veľtrh environmentálnych výučbových programov Šiška – dňoch 4.-6. 10. 2007 v SEV Drieňok – Teplý Vrch sa konal jubilejný X. ročník veľtrhu. Nosnou témou X. ročníka bola NATURA 2000 a jej uplatnenie v školskej výučbe.

Envirootázky - OLYMPIÁDA O ŽIVOTNOM PROSTREDÍ - III. ročník celoslovenskej korešpondenčnej vedomostnej súťaže pre žiakov II. stupňa základných škôl venovaný sústave chránených území NATURA 2000.

ProEnviro - III. ročník súťaže o najlepšie environmentálny projekt organizovaný školou. Hlavným cieľom súťaže je propagácia a podpora projektov škôl smerom k trvalo udržateľnému rozvoju, zvýšiť záujem žiakov a pedagógov o svoju školu a jej životné prostredie, rozvíjať spoluprácu, aktívnu účasť na riešení problémov komunity a regiónu a podporovať ich trvalo udržateľný rozvoj.

Letný tábor Vodný svet - zameraný na poznávanie vodného sveta, objavovanie tajomstiev mokradí, spoznávanie našej vodnej flóry a fauny a zážitky prvých kontaktov so skutočným potápaním pod vedením profesionálnych inštruktorov Potápačského centra Academia Aquatica z Bratislavy (8.-14. 7.2007, SEV Drieňok).

Letný ekotábor - cieľom bolo rozvíjať v deťoch kladný vzťah k prírode, prehĺbiť vedomosti o prírodných zákonitostiach, pomocou hier nazrieť na problémy súvisiace s ochranou prírody, domácou ekológiou, rozvíjať tvorivosť detí praktickými činnosťami a zaučiť ich do zabudnutých tajov starých remesiel, spoznať tradičný spôsob života našich predkov (19.-25. 8.2007, SEV Teplý Vrch).

Projekt Škola v múzeu (SBM) - akcie zamerané na spoluprácu so školami pri zvyšovaní environmentálnej výchovy žiakov a študentov na pôde SBM v Banskej Štiavnici. V rámci projektu boli realizované programy Hráme sa na remeselníkov, Čo nám tu zanechalo baníctvo, Kreslíme Kammerhof, Ryzovanie zlata.

Projekt Živá galéria (SBM) - spolupráca so školami pri zvyšovaní environmentálneho povedomia žiakov a študentov. Projekt bol zameraný na utváranie pozitívneho vzťahu k životnému prostrediu a kultúrnemu dedičstvu, prednášky, besedy, kvízy, premietanie filmov.

• Publikačná činnosť

Už tradične patria medzi najvýznamnejšie periodiká vydávané v rámci rezortu životného prostredia Vestník MŽP SR, časopisy Enviromagazín, Aragonit, Mineralia Slovaca, Slovac Geological Magazin, Chránené územia Slovenska, Ochrana prírody Slovenska, Vodohospodársky spravodajca, publikácia Správa o stave životného prostredia, Voda v Slovenskej republike, zborníky Slovenský kras, Naturae Tutela, bulletin Sinter, ZOO noviny.

Okrem toho sa každoročne v zmysle edičného plánu vydávajú ročenky, zborníky referátov z rôznych podujatí, edukačné pracovné listy, kľúče na určovanie rastlinných a živočíšnych druhov, propagačné a populárno-náučné brožúry, plagáty, skladačky, jaskynné poriadky, mapy.

S cieľom prezentovať prácu a poslanie ministerstva, zákonný stav a jeho tendencie v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia bola v roku 2007 vydaná aj dvojjazyčná publikácia **Životné prostredie na Slovensku**.

V rámci edície Zelená šanca boli vyrobené a odovysielané vo verejno-právnej televízii nasledovné propagačné náučno-vzdelávacie filmy:

- Vodná infraštruktúra I. - XII.
- Slovenské jaskyne I. - VI.
- Lacné teplo - film o alternatívnych zdrojoch na výrobu tepla z pohľadu ceny pre odberateľov
- Zdravé teplo - film o alternatívnych zdrojoch na výrobu tepla z pohľadu prínosu pre ochranu ovzdušia
- Natura 2000 - film o problematike chránených území
- Odpady I. - IV. - zmapovanie skládok a predstavenie Plánu odpadového hospodárstva, separácia, zhodnocovanie, rozvoj recyklačného priemyslu
- Lokálne povodne.

Sprístupňovanie environmentálnych informácií

V roku 2007 bolo v centrálnej evidencii žiadostí podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám zaevidovaných 3728 žiadostí. Najviac zaevidovaných žiadostí podávaných verejnosťou bolo prostredníctvom "Zelenej linky". Priamo počas telefonického rozhovoru bolo zaevidovaných 2511 žiadostí, poštou bolo doručených a následne zaevidovaných 87 žiadostí, faxom 13 žiadostí, elektronickou poštou 990 žiadostí. Priamo v kancelárii pre verejnosť bolo vybavených 127 osobných žiadostí.

